

Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-
конференції

«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА
ІННОВАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА
ПРАКТИКИ»

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

19 листопада 2021 року
м. Харків, Україна

Харків
2021

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 5 від 03.11.2021 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 11 від 19.10.2021 р.)

Рецензенти: Криворучко Оксана Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільнодорожнього університету;

Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та соціальних наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Перерва Петро Григорович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри організації виробництва та управління персоналом Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада

2021 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 92 с. Укр. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників, проведених у рамках шістьнадцятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто питання теоретичних і прикладних засад формування та активізації інноваційних процесів на всіх економічних рівнях відносин в Україні, управління розвитком діяльності підприємств в умовах міжнародної конкуренції, проблем розвитку національної інноваційної системи та інноваційної діяльності підприємств. Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції на електронні носії.

Видання може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, для формування практичних рекомендацій та управлінських рішень з підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям, науковцям, аспірантам і студентам економічних спеціальностей.

Небиліца О. А., Шумакова Я. О. Узагальнення методів проведення маркетингових досліджень у сучасних умовах 266 Орехова А.

С. Особливості функціонування торговельних підприємств у

сучасному конкурентному середовищі 270 Паламарчук

В. А. Імплементация принципів екологічної відповідальності

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та інноваційною діяльністю

УДК 331.101

методичне забезпечення системи мотивації персоналу

Самойленко Вікторія Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, логістики та інновацій ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна), e-mail: Svita4448@gmail.com

У докризовий період разом із процесами економічного зростання і відносної стабілізації в економіці України позначився істотний перелом у цій сфері трудової мотивації. Державні, приватні корпоративні підприємства на практиці відчули, що розвиток і успіх ринкових відносин неможливі без інтеграції у «глобальні зусилля» з пошуку нових сучасних форм мотивації та стимулювання праці.

Проблеми мотивації трудової діяльності у сучасній науці розглядаються в працях економістів по-різному. Соціально-трудова відносина та їх вплив на формування мотивації трудової діяльності визначають напрям дослідження у працях А. Чухно, С. Мочерного, Д. Богині, В. Бабича, А. Гриценка, С. Тютюнникової. Особливості сучасного мотиваційного механізму в перехідній економіці розглядаються в працях В. Абрамова, В. Гончарова, С. Дорогунцова. Проблеми матеріального стимулювання трудової діяльності розглянуті в працях Е. Лібанової, О. Бугуцького, П. Саблука, В. Мандибури, І. Сороки. Досліджуючи праці зазначених учених, які приділяють багато уваги саме мотивації працівників, ми дійшли висновку, що однією зі складних проблем залишається кількісна оцінка такого поняття, як ефективна мотивація праці, яка містить не лише легковимірювані результати праці, а й соціальний ефект, задоволення від праці самого працівника.

- зовнішня, що впливають на людину із зовнішнього середовища (це стимули матеріального та нематеріального характеру);
- внутрішні, які пов'язані з внутрішнім світом людини як особистості, мають стійкий характер, піддаються коригуванню лише з волі самої людини.

Системи матеріального стимулювання мають ринкову природу. Вони складаються під впливом ринку праці та дій конкурентів і базуються на прямій залежності оплати та місця посадовій ієрархії підприємства, від трудового внеску працівника. На фоні загального стану економіки країни дієвість цієї системи майже повністю визначається економічною, кадровою політикою та ефективністю роботи підприємства. Можливості фондів матеріального стимулювання обмежені кінцевими результатами діяльності підприємства, і не завжди цей результат тісно пов'язаний із трудовим вкладом персоналу. Тому вважаємо, що при визначенні трудового внеску окремого

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики

працівника обов'язково потрібно враховувати, яку роль відіграють його результати порівняно з результатами інших працівників.

До чинників, які активують дію внутрішніх мотиваторів працівника, належать характер праці, відповідність її змісту до нахилів людини, престижність трудової діяльності на внутрішньому та зовнішньому ринку праці, можливість самовираження у процесі праці, самостійність працівника та значущість його роботи для колективу. За нормального рівня матеріального забезпечення саме фактори творчого характеру праці та вільного часу відіграють вирішальну роль у виборі професії та місця роботи. Внутрішні мотиватори приносять людині насамперед задоволення працею, сприяють розвитку її здібностей і

